

עפ"א 61516/08/20 - פרג' אבו רומי נגד ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 61516-08-20 אבו רומי נ' ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל
בפני כבוד השופט נאסר ג'השאן
המערער פרג' אבו רומי
נגד
המשיבה ועדה מקומית לתכנון ובנייה שפלת הגליל

פסק דין

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בעכו (כב' השופטת זהבה קאודרס-בנר), בתיק תו"ב 33060-04-15 מיום 28.07.2020. הערעור על הכרעת הדין בלבד, לפיה הורשע המערער בביצוע עבירות של אי-קיום צו שיפוטי, עבירה לפי סעיף 210 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**"), ועבירה של שימוש במקרקעין ללא היתר, לפי סעיף 204(א) לחוק.

כתב האישום:

2. על-פי המתואר בכתב האישום, כנגד המערער הוגש כתב אישום במסגרת ת"פ 2282/02 (להלן: "**התיק המקורי**"), המייחס לו ביצוע עבודות בניה ללא היתר במקרקעין הידועים כחלקה 4 בגוש 18566 מאדמות טמרה, לפי סעיף 204 (א) לחוק, בכך שבנה מתבן בשטח של כ-200 מ"ר וגדרות בטון באורך של כ-120 מ' (להלן: "**המבנה**"). נטען כי לאור הודאת המערער, הורשע הוא ביום 15.06.2004 בעובדות כתב האישום בתיק המקורי, נגזרו עליו עונשים בנוכחותו, וניתן צו להרוס המבנה בתוך שנתיים מיום מתן גזר הדין, אלא אם יושג על-ידו היתר בנייה כחוק (להלן: "**צו ההריסה השיפוטי**").

על-פי הנטען בכתב האישום, המערער לא השיג היתר בנייה כדין המתייחס למבנה הנ"ל, והחל מיום 16.06.2006 מפר הוא את צו ההריסה השיפוטי, בכך שאינו הורס את המבנה וממשיך לעשות בו שימוש שלא כדין.

3. לאור כפירת המערער בעובדות כתב האישום, נקבע התיק להוכחות לשמיעת ראיות הצדדים. מטעם המשיבה נשמעה עדותם של מר מארון סוסן שהיה עד התביעה בתיק המקורי, ומר ראיף סעאדה - מפקח הבניה מטעם הועדה המקומית לתכנון ובניה שפלת הגליל (להלן: "**המפקח**"). המערער בחר שלא להעיד להגנתו ולא הביא עדים מטעמו.

הכרעת דינו של בית משפט קמא:

4. בהכרעת דינו הרשיע בית משפט קמא את המערער בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. בית משפט קמא קבע, לאחר ששמע את עדותו של המפקח והראיות שהוגשו מטעמו, כי זיהוי המבנה הוכח כנדרש שכן די בעדותו של המפקח אשר מכיר את השטח מידיעה אישית, בצירוף להשוואה שערך בית משפט קמא בין התמונות של המבנה בתקופות שונות, כדי להוכיח כי מדובר באותו מבנה שבגינו ניתן צו ההריסה בתיק המקורי.
5. בית משפט קמא דחה את טענת המערער לפיה המבנה המופיע בצילום שצולם ביום 14.06.2004 וצורף לתיק המקורי (ת/3), אינו המבנה המופיע בצילום שצורף לדו"ח מטעם המפקח בתיק הנוכחי (ת/6). בית משפט קמא השווה בין שתי התמונות וקבע כי ניתן לראות בבירור כי התמונות הנ"ל הן תמונות של אותו מבנה מצדדים וחזיתות שונות. כאשר בת/3 הסילו נמצא בצד ימין של התמונה לפני הגג ומבנה סגור לימינו, ואילו בת/6 הסילו נמצא בצד שמאל של התמונה אחרי הגג של המבנה ומבנה סגור נמצא לשמאלו. באשר לבליטה הנוספת שסומנה בת/6, נקבע כי ככל הנראה מדובר בסילו נוסף שהתווסף לאחר הרשעת המערער בכתב האישום בתיק המקורי.
6. בית משפט קמא קבע, כי אף בהתבסס על עדותו של המפקח ניתן להסיק, כי מדובר באותה קונסטרוקציה של המבנה. המפקח העיד כי החזיק בידו את הצילום כשערך את דו"ח הביקורת ת/5 וכן העיד, כי הוא מכיר את המקום מהיכרות אישית. בית משפט קמא קבע כי מדובר במפקח שעובד מזה 23 שנה בתפקידו, הוא בעל ניסיון רב ועדותו היתה מהימנה בעיניו. נקבע, כי אין בעדותו של המפקח על ידיעתו בדבר מכירת המקרקעין למערער, מדבריו של אדם אחר, כדי לסתור את היכרותו האישית ואת זיהוי המקום על-פי התמונה מהתיק המקורי. משכך, קבע בית משפט קמא כי אותו מבנה שלגביו ניתן צו ההריסה השיפוטי טרם נהרס.
7. עוד קבע בית משפט קמא כי אין חולק שהמערער היה הבעלים של המקרקעין בתיק המקורי, המערער לא טען כי מכר את החלקה שהיתה בבעלותו בתיק המקורי ורכש חלקה אחרת. על כן, קבע בית משפט קמא כי המקרקעין שבבעלות המערער בתיק המקורי, הם אותם מקרקעין שבבעלותו במועד הגשת כתב האישום נשוא הדיון וזאת אף כעולה מנסח הטאבו שצורף (ת/7).
8. בית משפט קמא קבע כי מצירופם של כלל הראיות, עדותו של המפקח ושתיקת המערער ללא כל הסבר המניח את הדעת, המאשימה הרימה את הנטל המוטל עליה בכל הנוגע לעבירת אי קיום צו ההריסה על-ידי המערער.
9. בית משפט קמא דחה את טענת המערער, לפיה יש לבטל את כתב האישום, לאור אי חקירת המערער טרם הגשת כתב האישום וקבע כי המערער הוזמן לחקירה כדין. נקבע, כי לא היתה מוטלת על

המאשימה החובה להגיש את אישורי המשלוח על דואר רשום באמצעות עורכם (פקיד דאר), כאשר ניתן לקבלם גם באמצעות המפקח. עוד נקבע, כי אין מחובתה של המאשימה לוודא שההזמנה לחקירה תגיע לידי החשוד ודי בכך שההזמנה נשלחה בדואר רשום לכתובתו של החשוד הידועה לה. מעבר לאמור נקבע, כי אף לאחר שניתנה למערער ההזמנות להציג גרסתו בפני בית משפט קמא, הוא בחר להימנע מלהעיד ועל כן אין הוא יכול לטעון כי נגרם לו נזק ראייתי מאי חקירתו לפני הגשת כתב האישום.

10. בית משפט קמא דחה טענת השיהוי בהגשת כתב האישום, כטענה המצדיקה ביטול כתב האישום. נקבע כי מאחר ובדו"ח הביקורת מיום 07.01.2015 (ת/6), צוין כי המערער הורשע בעבירה של אי-קיום צו בית משפט במסגרת תו"ב 14648-03-11, ודו"ח זה הוגש בהסכמת ב"כ המערער, מבלי שנחקר המפקח על תוכן הדו"ח, הרי הוכח כי הוגש כנגד המערער כתב אישום נוסף, קודם לכתב האישום נשוא הדיון, בגין עבירה של אי קיום צו הריסה ואין מקום להידרש לטענת המערער לפיה כתב האישום הוגש בשיהוי. מעבר לאמור, נקבע כי אף בהתעלם מקיומו של כתב אישום נוסף בגין אותו צו הריסה, עצם השיהוי אין בו כדי להביא לביטולו של כתב האישום, לאור האינטרס הציבורי וחומרת העבירה של אי קיום צו הריסה שיפוטי.

11. בית משפט קמא הרשיע את המערער בעבירה של שימוש חורג מאחר והוכח כי המבנה נשאר על תילו, ומטבע הדברים המערער עשה שימוש שלא כדין במבנה.

תמצית נימוקי הודעת הערעור:

12. המערער משיג על הכרעת דינו של בית משפט קמא, ומבקש להורות על ביטול הכרעת הדין ועל זיכויו מהעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

13. בהודעת הערעור על הכרעת הדין, חזר המערער על טיעוניו שהועלו בפני בית משפט קמא, וטען כי המשיבה לא הרימה את הנטל שהוטל עליה להוכיח, כי כתב האישום מתייחס לאותו מבנה נשוא צו ההריסה השיפוטי וכן לא הוכח כי המערער עושה שימוש במבנה נשוא כתב האישום.

14. לטענת המערער, לא הוכחה העבירה של אי-קיום צו הריסה שיפוטי מאחר והמשיבה לא הוכיחה כי המבנה נשוא צו ההריסה השיפוטי בתיק המקורי עומד על תילו, לא באמצעות התמונה שהוגשו ולא באמצעות עדותו של המפקח. נטען, כי לא הוכח שהתמונות ת/5 ו-ת/6 הן תמונות זהות ומשקפות את אותו מבנה המופיע בתמונה נשוא התיק המקורי ת/3. עוד נטען כי המפקח לא העיד, כי הגיע לשטח על-פי היכרותו האישית שנרכשה במסגרת עבודתו, שכן המפקח העיד מפורשות כי היכרותו האישית נסמכת על עדות של אדם שאינו עד תביעה ואין כל מסמך בחומר החקירה לגביו. מעבר לכך נטען כי

על-פי נסח הטאבו לא ניתן לדעת כמה מבנים יש בחלקה, שכן המפקח אישר כי ישנם עשרות מבנים בגוש ובחלקה נשוא כתב האישום.

15. עוד טען המערער, כי טעה בית משפט קמא בקובעו כי הוכחה העבירה של שימוש במקרקעין ללא היתר, שכן המשיבה לא הביאה כל ראיה בדבר השימוש. נטען כי בית משפט קמא לא נימק קביעתו בעניין זה ולא נימק מדוע נשללה הגישה המקלה, לפיה כל עוד לא הוכח שימוש בפועל הרי לא התגבשה עבירת השימוש.

16. לטענת המערער, טעה בית משפט קמא עת לא ביטל את כתב האישום מחמת אי חקירת המערער, קודם להגשת כתב האישום וכן מחמת השיהוי שדבק בהגשתו. נטען כי המאשימה לא הוכיחה כי המערער זומן לחקירה כדין, שכן מדובר בפגם מהותי המצדיק להורות על ביטול כתב האישום.

באשר לטענת השיהוי נטען כי כתב האישום הוגש ביום 01.04.2015, כאשר העבירה המיוחסת למערער בדבר אי קיום צו הריסה שיפוטי הנה מיום 15.05.2006. נטען כי לא הוכחה טענת המשיבה לפיה הוגש נגד המערער הליך נוסף לאחר מתן צו ההריסה השיפוטי במסגרת תו"ב 11-03-14648, ובהקשר זה טעה בית משפט קמא עת הסתמך על דו"ח העבירה ת/6, וקבע כי מאחר והדו"ח הוגש בהסכמה, הרי אין מחלוקת בין הצדדים כי הוגש כתב אישום קודם לכתב האישום נשוא הדין. נטען כי אמנם הדו"ח הוגש בהסכמה, אולם לא בהסכמה לעניין תוכנו. על כן, נטען כי משלא הוצג כל נימוק מדוע כתב האישום הוגש בחלוף 9 שנים מיום ביצוע העבירה, ובנסיבותיו של התיק יש להורות על ביטול כתב האישום.

תמצית טיעוני הצדדים בדיון ובטיעונים שהוגשו בכתב:

17. בדיון אשר התקיים בפניי ביום 04.11.2020 חזר ב"כ המערער על האמור בהודעת הערעור, וביקש להגיב בכתב לטיעוני ב"כ המשיבה כפי שנטענו בדיון. בטיעונים שהוגשו מטעמו בכתב חזר וטען המערער, כי המאשימה לא הצליחה להביא ראיות המספיקות להרשעת המערער, על כן אין בבחירת המערער שלא להעיד, כדי ליצור ראיה עצמאית ולהוכיח כי המבנה נשוא צו ההריסה השיפוטי, הוא אותו מבנה נשוא כתב האישום בתיק דנן. המערער חזר וטען כי כל ידיעתו האישית של המפקח נסמכת על עדות שמועה שאינה קבילה.

18. ב"כ המשיבה ביקש להורות על דחיית הערעור, מאחר ולטענתו פסק דינו של בית משפט קמא הנו נכון מבחינה עובדתית ומשפטית ואין כל עילה להתערבות ערכאת הערעור. נטען כי מאחר ועסקינן בעבירה של אי-קיום צו שיפוטי, היה על המערער לכפור באופן מפורט בעובדות כתב האישום ולצקת תוכן לכפירתו, דהיינו לא כפירה סתמית באישום אלא כפירה פוזיטיבית שמשמעותה "קיימתי את צו בית המשפט והרסתי את המבנה נשוא הדין". בנוסף לאמור נטען, כי העובדה שהמערער בחר שלא להעיד להגנתו ולא הביא כל ראיה מטעמו, מחזקת את גרסת המשיבה.

19. מעבר לאמור נטען, כי הוכח באמצעות התמונות שהוגשו ועדותו של המפקח, כי המערער לא קיים את הצו השיפוטי המתייחס לאותו מבנה. נטען, כי מדובר במפקח מנוסה, בעל ניסיון רב בעבודתו אשר הגיע לשטח נשוא כתב האישום יחד עם התיק המקורי, צילם תמונות חדשות של המבנה והעיד בפני בית משפט קמא מתוך ידיעה אישית.
20. באשר לעבירת השימוש החורג טען ב"כ המשיבה, כי עצם העובדה שהמבנה עומד על תילו, ללא היתר על המקרקעין, מהווה הדבר שימוש במקרקעין ללא היתר. נטען, כי הצבת מבנה מגורים על קרקע חקלאית הנו "שימוש אסור במקרקעין", ואין נפקא- מינה אם המבנה מאוכלס או פנוי.
21. ב"כ המשיבה ביקש לדחות את טיעוני המערער באשר לאי חקירת המערער קודם להגשת כתב האישום וביקש לטעון וטענת השיהוי בהגשת כתב האישום. ב"כ המשיבה הפנה לקביעות בית משפט קמא, וטען כי אין מקום להתערבות ערכאת הערעור בקביעות בית משפט קמא.

דין הכרעה:

אי קיום צו הריסה שיפוטי:

22. כאמור, בית משפט קמא קבע כי יש להרשיע את המערער בעבירה של אי-קיום צו הריסה שיפוטי לאחר שהתרשם מעדותו של המפקח, ובהתבסס על התמונות שהונחו בפניו.
23. הכלל הוא, שאין דרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעת ממצאים עובדתיים וממצאי מהימנות של בית משפט קמא, אלא במקרים מיוחדים ובנסיבות חריגות, בין היתר אם אין לעובדות שנקבעו בסיס בחומר הראיות. נקבע כי אין די בהעלאת תמיהות באשר לממצאים שנקבעו ע"י הערכאה המבררת (ע"פ 10711/07 מדינת ישראל נ' פלוני (04.09.2008)).
24. עוד נקבע כי ביקורת ערכאת הערעור, מקום בו העובדות נקבעו על יסוד התרשמות ישירה מן העדים, תהא מצומצמת וזאת בשל העדיפות המובנת מאליה שיש לערכאה הדיונית אשר מתרשמת באופן ישיר ובלתי אמצעי מהעדים. לעניין זה יפים הדברים שנקבעו בע"פ 6295/05 וקנין נ' מדינת ישראל (25.01.2007):

"כדי להצדיק התערבות ערכאת ערעור בקביעות מהימנות וממצאי עובדה שנקבעו על-פיהן בידי הערכאה הדיונית, צריך שהן תסטינה מן ההיגיון והשכל הישר במידה כה מהותית ובולטת, עד כדי ביטול העדיפות המוקנית לערכאה שהתרשמה התרשמות בלתי-אמצעית מן

העדים."

25. בהכרעת דינו של בית משפט קמא, נקבע כי עדותו של המפקח נמצאה מהימנה ועל בסיסה ובצירוף כלל הראיות בתיק, נקבע כי הוכח שהמבנה נשוא כתב האישום הנו אותו המבנה לגביו ניתן צו הריסה שיפוטי. לא מצאתי מקום להתערב בקביעותו זו של בית משפט קמא. המפקח העיד בפני בית משפט קמא כי בעת ביקורו בשטח כאשר ערך את דו"ח הביקורת **ת/5**, החזיק בידו את התיק המקורי והתמונה שצורפה לו (**ת/3**) (ראו עדותו בשורות 25-27, עמ' 78 לפרוטוקול), ועל בסיסן זיהה את המבנה נשוא כתב האישום (שורות 8-9, עמ' 81 לפרוטוקול).

עוד העיד המפקח כי הוא מכיר את המקום מהיכרותו האישית ועל בסיסה הוא העיד, כי המבנה נשוא כתב האישום הוא אותו מבנה שבבסיס צו הריסה השיפוטי וכי ההבדל בין שתי התמונות, נובע מהעובדה שהתמונות צולמו מחזיתות שונות (עמ' 92-93 לפרוטוקול). המפקח הבהיר בפני בית משפט קמא, כי הגיע לשטח על-פי היכרותו האישית את המקום, ועדותו של המפקח היתה אמינה על בית משפט קמא, ללא כל עוררין. בית משפט קמא התרשם מעדותו של המפקח וקבע כי מדובר במפקח שעובד בתפקידו מזה כ-23 שנים והוא בעל ניסיון רב. באשר ל"עדות השמועה" הנטענת, הרי היא מתייחסת לעובדה שהבעלים הקודם סיפר למפקח שהוא מכר את המבנה למערער בתיק דנן (ראו עדותו של המפקח בעמ' 85-86 לפרוטוקול). אין בטענה הנ"ל כדי להפריך את היכרותו האישית של המפקח ואת התרשמותו מהשטח.

26. מעבר לאמור, בית משפט קמא ערך ניתוח מקיף לתמונות שהוגשו לעיונו והגיע למסקנה לפיה, המבנה נשוא כתב האישום הוא אותו מבנה אשר בגינו ניתן צו הריסה שיפוטי. מסקנת בית משפט קמא מתיישבת היטב עם חומר הראיות, וחיזוק למסקנה הנ"ל, ניתן למצוא באותן תמונות שהוגשו לבית משפט קמא בהן עיינתי, המתעדות את אותו מבנה כאשר ההבדל בין שתי התמונות נובע מההבדל בין זוויות הצילום. בעניין זה מצאתי לדחות את טענת המערער לפיה התמונה אינה מהווה "כלי עזר" (סעיף 2 לטעוניהם בכתב שהוגשו מטעמו). התמונות שהונחו בפני בית משפט, ואף אלה שהיו בידיו של המפקח בעת ביקורו בשטח, סייעו לו לזהות את המבנה נשוא צו הריסה השיפוטי, ובעזרתן נקבע כי המבנה עדיין עומד על תילו.

27. מעבר לאמור, כפי שקבע בית משפט קמא ובצדק, כעולה מנסח הטאבו (**ת/7**), המערער הנו בעלים של 3142 מ"ר מהחלקה נשוא הדיון. המערער כאמור הודה בתיק המקורי כי הנו הבעלים של אותה חלקה המפורטת בכתב האישום נשוא הדיון. על כן, מאחר והמערער לא הביא כל ראיה שיש בה כדי להפריך את העובדה הנ"ל ולא טען בפני בית משפט קמא כי מכר את החלק שלו בחלקה, או כי יש לו קרקע נוספת באותה חלקה, מכאן הסיק בית משפט קמא ובצדק כי המקרקעין שהיו בבעלות המערער בתיק המקורי הם אותם מקרקעין המפורטות בכתב האישום נשוא הדיון ואשר עדיין בבעלותו של המערער.

28. לאור האמור לעיל, לא שוכנעתי כי יש מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא באשר להוכחת העבירה של אי-קיום צו הריסה שיפוטי. בית משפט קמא התרשם מעדותו של המפקח, מהתמונות

ובצירוף לראיות שהונחו בפניו הגיע למסקנה, כי המבנה נשוא צו ההריסה השיפוטי עדיין עומד על תילו. מדובר בקביעה אשר מתיישבת היטב עם חומר הראיות ואין כל מקום להתערבות ערכאת הערעור בעניין זה.

עבירת השימוש במקרקעין ללא היתר:

29. לטענת המערער טעה בית משפט קמא עת הרשיע את המערער בעבירה של שימוש במקרקעין ללא היתר, כאשר לא הוכח בפועל כי המערער עושה שימוש במקרקעין.

30. לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, לא מצאתי כי נפל כל פגם בהכרעת דינו של בית משפט קמא בעניין זה. בית משפט קמא פירט במסגרת הכרעת דינו את הגישות השונות בבתי המשפט השונים והמסקנה אליה הגיע מקובלת עליי אפוא.

31. כאמור, למערער יוחסה עבירה של שימוש במקרקעין הטעון היתר, ללא היתר לפי סעיף 204 (א) לחוק (לפני תיקון 116). נראה כי הגישה הרווחת בפסיקה, היא, כי כל עוד המבנה שנבנה על מקרקעין ללא היתר, מאפשר את השימוש בו, אז מדובר בשימוש במקרקעין ללא היתר, אף אם המבנה אינו מאוכלס. ודוק, על-פי לשון סעיף 204 (א) לחוק, עבירת השימוש מתייחס לשימוש במקרקעין ולא למבנה שנבנה על המקרקעין ללא היתר "המבצע עבודה או משתמש במקרקעין ללא היתר כשביצוע העבודה או השימוש טעונים היתר לפי חוק..". על כן, סבורני כי עצם הבנייה ללא היתר במקרקעין מהווה שימוש אסור במקרקעין.

כך לדוגמא אימץ בית המשפט המחוזי בע"פ (חיפה) 27173-11-11 אג'נדה בר קפה נ' ועדה מחוזית לתכנון ובניה - צפון חיפה (31.01.2012), את קביעת בית משפט השלום באותו תיק (תו"ח 9397-12-08 ועדה מחוזית לתכנון ובניה - צפון חיפה נ' אג'נדה בר קפה בע"מ (25.11.2010)), לפיה לא השימוש בפועל אשר אמור לשמש אבן בוחן לביצוע העבירה אלא אפשרות השימוש במבנה. נקבע כי "קשה לייחס למחוקק רצון להעמיד מבנה לבדיקה ובחינה מידי יום ביומו ומידי שעה בשעתה. משכך, עבירת השימוש האסור מתייחסת למקרקעין ולא למבנה. כל עוד המבנה שנבנה על מקרקעין ללא היתר מאפשר את השימוש בו אזי בשימוש ללא היתר עסקינן, גם אם המבנה עומד ריק מפעילות במשך זמן כזה או אחר" (פסקה 12 להכרעת דינו של בית משפט השלום בעניין אג'נדה).

כמו כן בע"פ (נצ') 27267-07-16 מופדי שנואן נ' ועדה מקומית לתכנון אצבע הגליל, פסקה 21 (28.02.2017) קבע בית המשפט המחוזי, כי מקובלת עליו מסקנת בית המשפט השלום כפי שהובאה בעניין אג'נדה הנ"ל, וקבע כי עצם הימצאותו של המבנה במקום מהווה שימוש אסור במקרקעין אף אם לא הוכח כי הנאשם עושה שימוש במבנה.

32. על כן, ונוכח האמור צדק בית משפט קמא עת קבע כי יש להרשיע את המערער בעבירה של שימוש

במקרקעין ללא היתר.

ביטול כתב האישום:

33. לטענת המערער, היה מקום להורות על ביטול כתב האישום מחמת השיהוי שדבק בהגשתו וכן לאור העובדה כי המערער לא נחקר טרם הגשת כתב האישום.

34. באשר לטענה בדבר אי חקירת המערער קודם להגשת כתב האישום, לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים ובהכרעת דינו של בית משפט קמא, מצאתי לדחות את טיעוני המערער בעניין זה. אכן, ככלל, על מנת לקיים הליך הוגן נגד נאשם, חובה לחקור אותו תחת אזהרה טרם הגשת כתב האישום נגדו, פרט לחריגים שנקבעו בחוק. יחד עם האמור, יש להבהיר כי אין מדובר בזכות מוחלטת, ועל בית המשפט לבחון כל מקרה לנסיבותיו, ולבחון אם הפרת הזכות מצדיקה ביטול כתב האישום.

35. בנסיבות העניין, צדק בית משפט קמא בקביעתו לפיה לא היתה מוטלת חובה על המשיבה לוודא כי ההזמנה שנשלחה בדואר רשום הגיעה אכן לחשוד, החובה החלה על המשיבה, אם בכלל, היא לשלוח את הזימון לחשוד לכתובת הידועה לה, כאשר ככל והודעה נשלחה בדואר רשום, היא יוצרת חזקה כי ההזמנה נמסרה כדין (ראו סעיף 60 א(ג) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משוב] התשמ"ב-1982)

בפני בית משפט קמא הוצגו שתי הודעות שנשלחו למערער - **8/ת** הודעה בדבר ביצוע עבירות על חוק התכנון והבניה בגדרה צוין, כי המערער נדרש למסור גרסתו בגין ביצוע העבירות, כאשר בראשית המסמך צוין כי ההודעה נשלחה בדואר רשום; ו-**9/ת** התראה לפני הגשת כתב אישום בגדרה צוין, כי המערער נדרש להגיע למשרדי הוועדה כדי להשמיע את גרסתו. על גבי הודעה זו אף צוין כי היא נשלחה בדואר רשום.

36. לא מצאתי מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא באשר לקבילות הראיות הנ"ל. בית משפט קמא קבע כי אמנם המפקח לא ערך בעצמו את אישורי המשלוח על דואר רשום, אך ניתן לקבלם באמצעות מאחר ואלה נערכו על-ידי פקיד הדואר במסגרת שגרת עבודתו על-פי הנוהג, אין כל סיבה לפקפק במהימנותו ולדרוש כי הוא יתייצב לדיון ולהגיש באמצעותו את אישורי הדואר.

37. המערער מנגד, בחר שלא להעיד, ומשכך לא המציא כל ראיה המעידה כי ההזמנה לא הגיעה אליו, וכן לא טען כי הכתובת אליה נשלחו ההודעות הנ"ל אינה כתובתו, המערער אף לא טען כי לא קיבל את המכתבים שנשלחו אליו בדואר, וכל אשר טען הוא כי לא הובאה ראיה כי הוא זומן כדין לחקירה.

38. מעבר לאמור, אף בהנחה וכפי שטוען ב"כ המערער, לא הוכח בפני בית משפט קמא כי ההזמנה לחקירה נשלחה למערער, הרי אין מדובר בפגם המצדיק ביטול כתב האישום. כפי שנקבע לא אחת בהלכה הפסוקה, מחדל אי-חקירת הנאשם כשלעצמו אינו מוביל לביטול כתב האישום, ויש לבחון אם

קופחה הגנת הנאשם, באופן המקשה עליו להתמודד עם הראיות שנאספו נגדו. המערער לא הצביע על עיוות דין שנגרם לו בשל העובדה שלא זומן לחקירה לכאורה, ולא טען כי נפגעה יכולתו להתגונן מפני האישומים המיוחסים לו, אדרבא, המערער בחר שלא להשמיע טיעוניו בפני בית משפט קמא, כאשר ניתנה לו ההזדמנות לכך, ובחר שלא להעיד במשפטו.

על כן, מאחר ובנסיבות העניין לא הוכח כי נגרם למערער כל נזק ראייתי בפועל, כאשר ניתנה לו ההזדמנות להשמיע טיעוניו לאחר שנפרס בפניו מלוא חומר הראיות, והוא בחר כאמור שלא להעיד, הנני מורה על דחיית טענת המערער בעניין זה (ראו והשוו לעניין זה עפ"א (חי') 49315-05-19 **חיג'אזי ואח' נ' ועדה מקומית לתכנון שפלת הגליל** (16.08.2019); עפ"א (חי') 21769-06-19 **מדינת ישראל נ' פרץ ואח'** (17.07.2019); רע"פ 1030/05 **ברקו נ' מדינת ישראל** (03.02.2005); עפ"א (ב"ש) 28577-02-18 **ביטון ואח' נ' ועדה מקומית לתכנון קרית גת** (26.06.2018)).

39. עוד מצאתי להורות על דחיית טיעוני המערער באשר לשיהוי שדבק בהגשת כתב האישום, כטעם המצדיק להורות על ביטולו. במסגרת עפ"א 15711-09-19 **ועדה מקומית לתכנון חדרה נ' עבדו** (17.02.2020) (להלן: "**עניין עבדו**"), נדרשתי לטענת "שיהוי באכיפה", מקום שמדובר בהפרת צו שיפוטי המהווה עבירה נמשכת. באותו עניין סברתי כי אכן השתהות בהגשת כתב אישום, עלולה, בנסיבות מסוימות וחריגות, להקים טענת "הגנה מן הצדק" המצדיקה ביטול כתב האישום, כאשר בגדר מקרים אלה נכללים מקרים שבהם השיהוי גרם לנאשם להתנהל בחוסר וודאות, או מקום שנגרם לנאשם נזק ראייתי וכתוצאה מכך הגנתו נפגעת.

40. בענייננו, אכן כתב האישום הוגש בשיהוי מסוים, לאחר כ-9 שנים מיום מתן גזר הדין בתיק העיקרי, אולם איני סבור בנסיבות העניין שיש בשיהוי כאמור כדי לפגוע בתחושת הצדק, או בהגנת המערער וזאת בפרט לאור חשיבות האינטרס הציבורי שבקיום צווים שיפוטניים. בעניין זה מצאתי להפנות לדברים שקבעתי בעניין עבדו הנ"ל:

"בנסיבות רגילות ספק אם חלוף הזמן לבדו יכול להקים אינטרס הסתמכות. נאשם אינו יכול לסמוך כי כל צו שיפוטי אינו תקף רק משום שהרשות לא פעלה להגשת כתב אישום כנגד הנשפט בגין הפרת צו שיפוטי. מי שניתן כנגדו צו חייב לקיימו. צו שיפוטי מבוטל על ידי צו שיפוטי אחר ואי עמידת הרשות על קיום הצו אינו אמור לפטור את הנאשם מקיומו. חלוף הזמן אינו מכהה את תוקפו של צו שיפוטי ואינו מכהה מחובתו של מי שהצו הופנה כלפיו לקיימו. לפיכך, טענה כי השתהות בהגשת כתב אישום בגין עבירת הפרת צו לבדה מבלי שהצטרפו אליה נסיבות נוספות מן הסוג עליהם עמדנו לעיל, אינה מקימה הסתמכות שהמדינה ויתרה על קיום הצו".

41. מעבר לאמור כפי שנקבע בהלכה הפסוקה, עבירת הפרת צו שיפוטי היא עבירה נמשכת, והטעמים העומדים בבסיס ההתיישנות במשפט הפלילי אינם מתקיימים בעבירות אלה, כל עוד העבירה ממשיכה

להתקיים.

נוכח האמור, אף בהתעלם מכך שהתנהל הליך בעניינו של המערער בשנת 2011, (הליך זה לא הוגש במסגרת ראיות התביעה אולם ניתן להסיק מן הראיות על קיומו), לא מצאתי כי דבק שיהוי בהגשת כתב האישום באופן המצדיק להורות על ביטולו וטענת המערער בעניין זה אף דינה להידחות.

42. סוף דבר, משלא נפל כל פגם בהכרעת דינו של בית משפט קמא, ולא הוצגה כל נסיבה מיוחדת המצדיקה התערבות ערכאת הערעור, דין הערעור להידחות.

ניתן היום, כ"ג כסלו תשפ"א, 09 דצמבר 2020, בהעדר הצדדים.